

Temat: Feudalizm

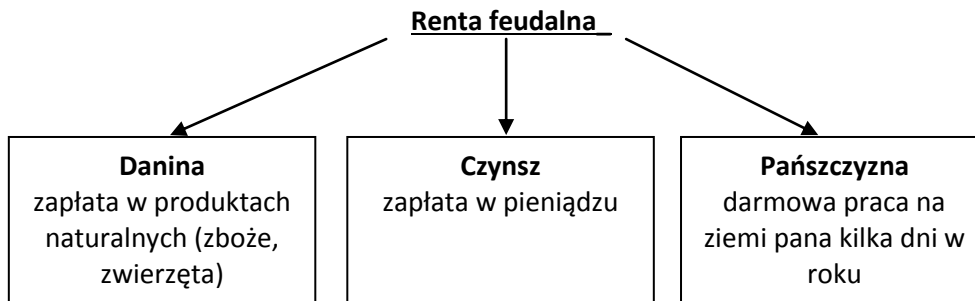
1. Feudalizm – system społeczno – polityczny, który wykształcił się w IX – XII wieku, rozpowszechniony w średniowiecznej Europie, w którym wykształciła się zależność między panami feudalnymi (system lenny) oraz zależność między chłopem a panem feudalnym (system feudalny).

2. Cechy charakterystyczne feudalizmu:

- ziemia jest własnością feudałów: króla, rycerzy, Kościoła
- ziemię feudałów uprawiają chłopci, którzy są zobowiązani do różnych świadczeń na rzecz feudałów i którzy dzierżawią od nich ziemię
- istnieje system lenny (zależności między panami feudalnymi)
- społeczeństwo jest podzielone na stany
- w gospodarce główną rolę odgrywa rolnictwo.

3. System feudalny – zależność między chłopem a feudałem.

Feudał brał w opiekę chłopca, dawał mu ziemię w dzierżawę. Chłop pracował na ziemi feudała i w zamian za dzierżawę uiszczał rentę feudalną.

4. System lenny – zależność między seniorem a wasalem

Senior – silny feudał	Senior brał pod opiekę wasala. Nadawał mu lenno (majątek ziemski) w użytkowanie.
Wasal – słabszy feudał	Składał hołd lenny seniorowi. Przysięgał mu wierność, służbę rycerską i służenie radą.

Drabina lenna była skutkiem nadawania lenna. Każdy feudał zajmował określone miejsce w hierarchii społecznej. Na czele tej drabiny stał król zwany **suzerenem**. Tylko on mógł nadawać urzędy i immunitety. Jemu podlegali wasale królewscy czyli najważniejsi dostojnicy w państwie: **księżęta, hrabiowie, margrabiowie, arcybiskupi, biskupi, opaci klasztorów królewskich**. Oni zaś byli seniorami dla zwykłych rycerzy czy niższych duchownych. Drabina ta miała wiele szczebli. Na kontynencie obowiązywała zasada, że „*wasala mego wasala nie jest moim wasalem*” co doprowadziło do walk wewnętrznych i anarchii. W Anglii istniała zasada, że „*wasal mego wasala jest moim wasalem*” - pełnię władzy w państwie miał więc najwyższy senior czyli król.

Hołd lenny dzielił się na dwie części -:

(1) **komendację** – przysięgę na wierność, którą składał wasal seniorowi

(2) **inwestyturę** – nadanie lenna przez seniora wasalowi

Początkowo cała ziemia należała do władcy, który uważał ją za swoją prywatną własność - była jego **patrymonium** – i mógł nią swobodnie dysponować.

Tylko suzeren mógł nadawać **immunitety**. Immunitet to przywilej, który wyłączał daną ziemię spod władzy sądowej władcy (immunitet sądowy) lub skarbowej (immunitet ekonomiczny). Ziemia objęta immunitetem sądowym i ekonomicznym stawała się prywatną własnością feudała.